

**УЧЕБНА ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК
ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В2**

МОДУЛ „УСТНО ОБЩУВАНЕ“

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по английски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Езикът чрез литературата“ и „Култура и межкултурно общуване“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“, „Писмено общуване“ и „Езикът чрез литературата“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложи в програмата на съответния модул. В модул „Култура и межкултурно общуване“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по английски език за модул „Устно общуване“ за ученици от XI и XII клас, които след интензивно или разширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В2 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеве дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Програмата следва спираловидния принцип на повторимост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящ се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по английски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и за самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати по умения	Нови знания
Устно общуване - слушане и говорене		
<p>1.* Човекът в съвременния свят</p> <p>1.1. Държава и институции. Гражданско общество</p> <p>1.2. Социална ангажираност. Доброволчество</p> <p>2.* Човек и наука</p> <p>2.1. Земя и Космос. Овластяване на Космоса – реалност и фантастика</p> <p>2.2. Обществени науки – постижения и перспективи</p>	<p>СЛУШАНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира основната информация от автентични сложни текстове от различни стилове и жанрове; • да разбира детайлно автентична реч от различни тематични области на стандартен език при различно темпо на говорене; • да разбира сложни конструкции, често употребявани идиоматични и разговорни изрази, да извлича имплицитна информация, като се опира на общите си знания, култура и опит; • да следи аргументацията на позната тема, дори когато логическите структура и връзки не са ясно изразени. <p>ГОВОРЕНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <p>При диалогична реч</p> <ul style="list-style-type: none"> • да участва в различни форми на спонтанна и подготвена диалогична реч и да реагира адекватно на ситуация чрез подходящо подбрани и съответстващи на стила езикови средства; • да формулира аргументирано, ясно и точно изказванията си в съответствие със ситуацията; • да разбира и обменя информация и мнения по 	<p>ГРАМАТИКА</p> <p>Придобитите граматични знания се разширяват и задълбочават, като се акцентира върху трудностите на английската граматична система и се обръща внимание на взаимовръзката между форма и съдържание, морфосинтаксис и семантика. Въвеждат се знания за организация на дискурса.</p> <p>I. МОРФОЛОГИЯ</p> <p>Глагол</p> <p>Действия, свързани с настоящия момент (Present Tenses, Future Simple Tense – <i>Boys will be boys.</i>)</p> <p>Действия, свързани с минал момент (Past Tenses, Present Perfect, Future in the Past)</p> <p>Действия, свързани с бъдещ момент (Future Tenses, Present Simple and Progressive Tenses, to be going+inf)</p> <p>Страдателен залог върху подлога на подчинено допълнително изречение – Subject-raising (<i>He is said to...</i>)</p> <p>Употреба на инфинитив: извършител на действието, изразено чрез инфинитив (<i>I want him/us/them, etc. to do sth</i>)</p> <p>Употреба на герундий: извършител на действието, изразено чрез герундий (<i>I dislike your/his/their, etc. doing sth; I saw him/you/them, etc. doing sth</i>)</p> <p>Subjunctive и заместители на Subjunctive (<i>I suggest that he (should) do it.</i>)</p> <p>Съществително име</p> <p>Род на съществителното име: олицетворяване на животни, предмети и абстрактни понятия в художествената литература</p>

<p>3. Медии и информация</p> <p>3.1. Езикът на медиите</p> <p>3.2. Силата на словото</p> <p>4. Личност и общество</p> <p>4.1. Идентичност и ценности</p> <p>4.2. Историческа памет и приемственост</p>	<p>широк кръг от изучавани теми;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да говори непринудено и свободно, с нормално темпо, без видимо затруднение в подбора на думите, със стандартно произношение и интонация; • да участва като медиатор в двуезичен разговор на ежедневни теми; • да владее компенсаторни комуникативни стратегии. <p>При монологична реч</p> <ul style="list-style-type: none"> • да представя самостоятелно подготвени изложения по различни теми; • да съобразява устната си реч (логически и езиково) с целите, аудиторията и ситуацията; • да говори свободно и правилно, с нормално темпо, със стандартно произношение, като използва богат репертоар от езикови средства, в зависимост от контекста и ситуацията. 	<p>II. СИНТАКСИС</p> <p>Заместване на глагол с пропредици: do, be, have, will (<i>So do I. Neither will he.</i>)</p> <p>Използване на скъсен инфинитив (<i>I don't want to.</i>)</p> <p>Елипса (изпускане на части от изречението)</p> <p>Емфатично do (<i>I do believe him.</i>)</p> <p>ЛЕКСИКА</p> <p>Лексикалният минимум включва основни лексикални единици, необходими за самостоятелно използване на езика по предвидените от програмата тематични области.</p> <p>Изучената лексика се активизира и систематизира и се разширяват знанията за нейната уместна употреба. Обогатяват се лексикалните полета, свързани с тематичните области, изучавани на предишните етапи от обучението по английски език. Обръща се внимание на съчетаемостта на думите – фразови глаголи, колокации, идиоми, стилистични фигури.</p> <p>Лексикалните единици се организират в синонимни гнезда, като се отчита употребата им в различни езикови регистри (книжен, разговорен, жаргонен), характерни за социокултурните сфери на общуване, както и в различните функционални стилове (художествен, административно-делови, научен, публицистичен, разговорен).</p> <p>Въвежда се неспециализирана основна терминология от предвидените по програмата тематични области.</p> <p>Включват се езикови средства за осъществяване на следните речеви актове на различни стилистични равнища (официално и разговорно): поздрав, обръщение, представяне, запознаване, сбогуване, извинение, съгласие/несъгласие, благодарност, молба, покана, пожелания за празници, поздравления, предложения, описание, съпоставителна характеристика, планиране на съвместна дейност, разказване, изразяване на аргументирано мнение, преценка и изводи и др.</p>
---	---	---

*Препоръчва се тематичните области 1 и 2 да се разработват в XI клас, а тематичните области 3 и 4 – в XII клас.

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Годишен брой часове за изучаване на модула в XI клас – 36 часа

Годишен брой часове за изучаване на модула в XII клас – 31 часа

Препоръчително разпределение на учебните часове за учебна година	XI клас	XII клас
За нови знания	12 часа	10 часа
За упражнения, преговор и обобщение	14 часа	13 часа
За проекти и собствени проучвания	10 часа	8 часа

Текущи оценки за учебен срок	XI клас	XII клас
Устни изпитвания и участие в работа в клас	минимум 1 оценки	минимум 1 оценки
Домашни работи и проекти	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка

Допълнителни уточнения за модула „Устно общуване“:

Препоръчва се да се работи с автори и текстове от модулите „Езикът чрез литературата“ и „Култура и межкултурно общуване“. Една урочна единица следва да бъде с продължителност два учебни часа – последователни или слети в блок. Препоръчва се използването на интерактивни методи на преподаване, както и насърчаването на проектната работа и на самостоятелните проучвания на учениците по темите според интересите им.

КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	ДЕЙНОСТИ И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации; използване на помощни материали и техника.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	обогаляване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература .
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика, природни науки .
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по английски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии .
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	<p>натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации; <ul style="list-style-type: none"> • самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; • представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси; • работа по проекти и презентации; • дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици, и т.н.); • извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на английски език, или свързани с културния контекст на англоговорящите страни, изложби, уроци изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.). • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио-и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.); • електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси), връзка с

	всички учебни предмети.
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети.
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети.
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на страните на изучавания език, и за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство.
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебния предмет физическо възпитание и спорт.

**УЧЕБНА ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК
ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В2**

МОДУЛ „ПИСМЕНО ОБЩУВАНЕ“

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по английски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Езикът чрез литературата“ и „Култура и межкултурно общуване“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“, „Писмено общуване“ и „Езикът чрез литературата“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложиени в програмата на съответния модул. В модул „Култура и межкултурно общуване“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по английски език за модул „Писмено общуване“ за ученици от XI и XII клас, които след интензивно или разширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В2 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Програмата следва спираловидния принцип на повторимост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящ се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по английски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и за самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати по умения	Нови знания
<p>1.* Човекът в съвременния свят</p> <p>1.1. Държава и институции. Гражданско общество</p> <p>1.2. Социална ангажираност. Доброволчество</p> <p>2.* Човек и наука</p> <p>2.1. Земя и Космос. Овластяване на Космоса – реалност и фантастика</p> <p>2.2. Обществени науки – постижения и перспективи</p>	<p>Писмено общуване - четене и писане</p> <p>ЧЕТЕНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира без речник основната идея на дълги текстове на познати теми от различни области, стилове и жанрове, като извлича значението на думите/фразите от контекста; • да осъзнава логиката на текста, текстовата свързаност и текстовите връзки и да разбира подробната информация в текстове от различни области, стилове и жанрове; • да интерпретира текстове от различни области, стилове и жанрове и да извлича от тях необходимата експлицитна и имплицитна информация; • да разбира сложни конструкции, често употребявани идиоматични и разговорни изрази, да разпознава разнообразни стилистични похвати и да ги тълкува правилно в рамките на контекста; • да търси, намира и използва творчески информация в интернет среда; • да осмисля информацията в текстовете, като се опира на общите си знания, култура и опит. <p>ПИСАНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да създава собствен логически свързан и структуриран текст (писмо, есе, доклад, резюме, анализ и др.) по даден проблем, с ясно 	<p>ГРАМАТИКА</p> <p>Придобитите граматични знания се разширяват и задълбочават, като се акцентира върху трудностите на английската граматична система и се обръща внимание на взаимовръзката между форма и съдържание, морфосинтаксис и семантика. Въвеждат се знания за организация на дискурса.</p> <p>I. МОРФОЛОГИЯ</p> <p>Глагол</p> <p>Действия, свързани с настоящия момент (Present Tenses, Future Simple Tense – <i>Boys will be boys.</i>)</p> <p>Действия, свързани с минал момент (Past Tenses, Present Perfect, Future in the Past)</p> <p>Действия, свързани с бъдещ момент (Future Tenses, Present Simple and Progressive Tenses, to be going+inf)</p> <p>Страдателен залог върху подлога на подчинено допълнително изречение – Subject-raising (<i>He is said to...</i>)</p> <p>Употреба на инфинитив: извършител на действието, изразено чрез инфинитив (<i>I want him/us/them, etc. to do sth</i>)</p> <p>Употреба на герундий: извършител на действието, изразено чрез герундий (<i>I dislike your/his/their, etc. doing sth; I saw him/you/them, etc. doing sth</i>)</p> <p>Subjunctive и заместители на Subjunctive (<i>I suggest that he (should) do it.</i>)</p> <p>Съществително име</p> <p>Род на съществителното име: олицетворяване на животни, предмети и абстрактни понятия в художествената литература</p>

<p>3. Медии и информация</p> <p>3.1. Езикът на медиите</p> <p>3.2. Силата на словото</p> <p>4. Личност и общество</p> <p>4.1. Идентичност и ценности</p> <p>4.2. Историческа памет и приемственост</p>	<p>формулирана теза, съобразен с граматичните и правописните норми на езика, като използва специфични за стила и жанра изразни средства;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да аргументира позицията си с убедителни доказателства и подходящ илюстративен материал (таблици, статистики, схеми, графики, цитати); • да използва различни речници и справочна литература; • да прилага техническите изисквания за графично оформяне на текст; • да води записки по теми от изучаваните тематични области и да предава информацията точно и много близко до оригинала. 	<p>II. СИНТАКСИС</p> <p>Заместване на глагол с пропредици: do, be, have, will (<i>So do I. Neither will he.</i>)</p> <p>Използване на скъсен инфинитив (<i>I don't want to.</i>)</p> <p>Елипса (изпускане на части от изречението)</p> <p>Емфатично do (<i>I do believe him.</i>)</p> <p>ЛЕКСИКА</p> <p>Лексикалният минимум включва основни лексикални единици, необходими за самостоятелно използване на езика по предвидените от програмата тематични области.</p> <p>Изучената лексика се активизира и систематизира и се разширяват знанията за нейната уместна употреба. Обогатяват се лексикалните полета, свързани с тематичните области, изучавани на предишните етапи от обучението по английски език. Обръща се внимание на съчетаемостта на думите – фразови глаголи, колокации, идиоми, стилистични фигури.</p> <p>Лексикалните единици се организират в синонимни гнезда, като се отчита употребата им в различни езикови регистри (книжен, разговорен, жаргонен), характерни за социокултурните сфери на общуване, както и в различните функционални стилове (художествен, административно-делови, научен, публицистичен, разговорен).</p> <p>Въвежда се неспециализирана основна терминология от предвидените по програмата тематични области.</p> <p>Включват се езикови средства за осъществяване на следните речеви актове на различни стилистични равнища (официално и разговорно): поздрав, обръщение, представяне, запознаване, сбогуване, извинение, съгласие/несъгласие, благодарност, молба, покана, пожелания за празници, поздравления, предложения, описание, съпоставителна характеристика, планиране на съвместна дейност, разказване, изразяване на аргументирано мнение, преценка и изводи и др.</p>
--	---	--

*Препоръчва се тематичните области 1 и 2 да се разработват в XI клас, а тематичните области 3 и 4 – в XII клас.

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Годишен брой часове за изучаване на модула в XI клас – 36 часа

Годишен брой часове за изучаване на модула в XII клас – 31 часа

Препоръчително разпределение на учебните часове за учебна година	XI клас	XII клас
За нови знания	12 часа	10 часа
За упражнения, преговор и обобщение	14 часа	13 часа
За проекти и собствени проучвания	10 часа	8 часа

Текущи оценки за учебен срок	XI клас	XII клас
Писмени изпитвания и участие в работа в клас	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Домашни работи и проекти	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка

Допълнителни уточнения за модула „Писмено общуване“:

Препоръчва се да се работи с автори и текстове от модулите „Езикът чрез литературата“ и „Култура и межкултурно общуване“. Една урочна единица следва да бъде с продължителност два учебни часа – последователни или слети в блок. Препоръчва се използването на интерактивни методи на преподаване, както и насърчаването на проектната работа и на самостоятелните проучвания на учениците по темите според интересите им.

КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	ДЕЙНОСТИ И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации; използване на помощни материали и техника.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	обогатяване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература .
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика, природни науки .
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по английски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии .
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	<p>натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации; <ul style="list-style-type: none"> • самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; • представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси; • работа по проекти и презентации; • дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици, и т.н.); • извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на английски език, или свързани с културния контекст на англоговорящите страни, изложби, уроци изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.). • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио-и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.); • електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси), връзка с

	всички учебни предмети.
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети.
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети.
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на страните на изучавания език, и за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство.
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебния предмет физическо възпитание и спорт.

**УЧЕБНА ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК
ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В2**

МОДУЛ „ЕЗИКЪТ ЧРЕЗ ЛИТЕРАТУРАТА“

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по английски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Езикът чрез литературата“ и „Култура и межкултурно общуване“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“, „Писмено общуване“ и „Езикът чрез литературата“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложи в програмата на съответния модул. В модул „Култура и межкултурно общуване“ се посочват очаквани резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по английски език за модул „Езикът чрез литературата“ за ученици от XI и XII клас, които след интензивно или разширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В2 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Програмата следва спираловидния принцип на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящ се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по английски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и за самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати	Нови знания
<p>1.* ЧОВЕКЪТ И ДРУГИТЕ</p> <p>1.1. Семейството</p> <p>1.2. Детството</p> <p>1.3. Приятелството</p> <p>1.4. Любовта</p>	<p>СЛУШАНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира автентични художествени текстове от основните стилове и жанрове и изказвания за тях, представени от различни източници (жива реч, аудио- и видеоматериали); • да разбира основната информация в текста; • да разбира основната тема, идеи и проблеми в текста; • да разбира подробната и имплицитната информация в текста; • да разбира информацията в текстовете, като се опира на знанията и уменията си в други области (наука, култура и др.); • да разбира позицията и намерението на автора/говорещия; • да разбира логическата и езиковата свързаност на текста. <p>ЧЕТЕНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира автентични художествени текстове от различни стилове и жанрове и 	<ul style="list-style-type: none"> • Джейн Остин, <i>Гордост и предразсъдъци</i> (откъс по избор). Англия от началото на XIX в. Роман. Сюжет и герои. Ирония • Чарлс Дикенс, <i>Оливър Туист</i> (откъс по избор). Викторианската представата за невинното дете • Марк Твен, <i>Приключенията на Хъкълбери Фин.</i> (откъс по избор). Америка на XIX век. Романът на израстването и рамката на пътешествието. Хумор • Уилям Шекспир, <i>Сонети</i> (сонет по избор). Приятелят като друг "аз". Платонически идеал и земна любов. Ренесансовият сонет • Дж. Р. Р. Толкин, <i>Властелинът на пръстените</i> (откъс по избор). Мит, символ и алегория • Джон Стайнбек, <i>За мишките и хората</i> (откъс по избор) • Уилям Шекспир, <i>Сън в лятна нощ</i> (откъс по избор). Ренесансова драма и театър. Сюжет. Персонажи. Пиеса в пиесата. Поетична драма • Емили Бронте, <i>Брулени хълмове</i> (откъс по избор) • Ноторн, <i>Алената буква</i> • Джанет Уинтерсън, <i>Страсти</i> *или други произведения от посочените автори по избор
2.* ВЪПРОСЪТ ЗА		

<p>ДРУГИЯ</p> <p>2.1. Светът на жената</p>	<p>отзиви (рецензии) за тях;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира основната информация в текста; • да определя основната тема, идеи и проблеми в текста; • да разбира подробната и имплицитната информация в текста; • да разбира информацията в текстовете, като се опира на знанията и уменията си в други области (наука, култура и др.); • да разбира позицията и намерението на автора в художествен текст и/или откъс от текст; • да разбира логическата и езиковата свързаност на текста; • да разбира сложни конструкции, идиоматични изрази и основни художествени похвати; • да съзнава многозначността на художествения текст и образните (фигуративните) употреби на езика в него; • да извлича значението на фраза или израз въз основа на контекста. 	<ul style="list-style-type: none"> • Вирджиния Улф, <i>Три гвинеи/Мисис Далауей</i> (произведение и откъс по избор) • Жената в съвременната литература: Айрис Мърдок, Маргарет Драбъл, Дорис Лесинг (автор, произведение и откъс по избор) • Тони Морисън, <i>Възлюбена</i> (откъс по избор)/ <i>Сини очи</i> Женска литература <p>*или други произведения от посочените автори по избор</p>
<p>2.2. Раса, етничност, глобализация</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Даниел Дефо, <i>Робинзон Крузо</i> (откъс по избор). Просвещение. Просвещенските идеи за човека и природата • Поетите романтици: Уърдсуърд, Колридж, Байрон, Шели, Кийтс (автор и стихотворение по избор). Романтическите представи за природата • Хемингуей - разкази <p>*или други произведения от посочените автори по избор</p>
<p>3. ЧОВЕКЪТ В ПРИРОДАТА</p> <p>3.1. Преобразуване на природата</p> <p>3.2. Преклонение пред природата</p> <p>3.3. Неподчинената природа</p>	<p>ГОВОРЕНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <p>При диалогична реч</p> <ul style="list-style-type: none"> • да участва в различни форми на спонтанно и подготвено обсъждане на теми, идеи и проблеми от художествен текст (разговор, 	<ul style="list-style-type: none"> • Ф. Скот Фитцджералд, <i>Великият Гетсби</i> (откъс по избор). Изгубеното поколение • Джон Стайнбек, <i>Гроздовете на гнева</i> (откъс по избор) • Греъм Грийн, <i>Тихият американец</i> (откъс по избор) Хемингуей, <i>Сбогом на оръжията</i> (откъс по избор) • Робърт Барнс, <i>История на света в 10 и ½ глави</i>
<p>4. ЧОВЕКЪТ В ОБЩЕСТВОТО</p> <p>4.1. Властта и враждебното общество</p>		
<p>4.2. Войната и нейните последици</p>		
<p>4.3. Протест и отчуждение</p>		

	<p>дискусия, интервю):</p> <ul style="list-style-type: none"> - да започва, поддържа и завършва разговор при дискусия и интервю; - да формулира аргументирано и логически свързано изказванията си; - да реагира адекватно на изказвания като използва подходящо подобрени езикови средства. 	<p>*или други произведения от посочените автори по избор</p>
<p>5. ВЪОБРАЖАЕМО И РЕАЛНО</p> <p>5.1. Утопия и дистопия)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • да изразява и аргументира лична позиция по проблем от художествен текст; 	<ul style="list-style-type: none"> • Джонатан Суифт, <i>Пътешествията на Гъливер</i> (откъс по избор) • Джордж Оруел, <i>1984</i> /Рей Брадбъри, <i>451 по Фаренхайт</i> (автор, произведение и откъс по избор) • Антъни Бърджис, <i>Портокал с часовников механизъм</i> (откъс по избор). Литература на постмодернизма • Дъглас Адамс, <i>Пътеводител на галактическия стопаджия</i> (откъс по избор). Фикционален свят
<p>5.2. Въображаеми светове</p>	<ul style="list-style-type: none"> • да говори правилно и свободно, като използва разнообразни езикови средства; 	<ul style="list-style-type: none"> • Айзък Азимов, <i>Аз, роботът</i> (откъс по избор). Жанрът научна фантастика (sci-fi)
<p>5.3. Въображение и наука</p>	<ul style="list-style-type: none"> • да формулира изказванията си с произношение и интонация, отговарящи на езиковите норми; 	<ul style="list-style-type: none"> • Дейвид Мичел, <i>Облакът Атлаз</i>
<p>5.4. Виртуалното</p>	<ul style="list-style-type: none"> • да говори гладко и с нормално темпо. <p>При монологична реч</p> <ul style="list-style-type: none"> • да прави спонтанни и подготвени изказвания по теми и проблеми от художествен текст (мнения, съобщения, презентации, доклади и др.); • да дефинира, описва, обяснява и оценява проблем от художествен текст; • да резюмира художествени текстове или откъси от тях; • да изразява, аргументира и защитава собствено мнение; • да формулира аргументирано и логически 	<ul style="list-style-type: none"> • Литературата и медиите – кино, телевизия и интернет. Електронна литература. Примерен текст: Майкъл Джойс, <i>Следобед</i> (разказ) <p>*или други произведения от посочените автори по избор</p>

	<p>свързано изказванията си;</p> <ul style="list-style-type: none">• да говори правилно и свободно като използва разнообразни езикови средства;• да формулира изказванията си с произношение и интонация, отговарящи на езиковите норми;• да говори гладко и с нормално темпо. <p>ПИСАНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none">• да създава собствен текст с ясно формулирана теза по проблем от художествен текст (коментар, анотация, резюме, есе и др.);• да изгражда логически свързан и структуриран текст, съответстващ на темата, адресата, стила и жанра и съобразен с граматичните и правописните норми на езика;• да коментира, описва, обяснява и оценява проблем от художествен текст;• да аргументира позицията си с убедителни доказателства и да използва подходящи примери;• да прилага стратегии и езикови средства за оформянето на текст (структуриране, кохезия и др.).	
--	---	--

***Препоръчва се тематичните области 1 и 2 да се разработват в XI клас, а тематичните области 3, 4, 5 и 6 – в XII клас.**

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Годишен брой часове за изучаване на модула в XI клас – 36 часа

Годишен брой часове за изучаване на модула в XII клас – 31 часа

Препоръчително разпределение на учебните часове за учебна година	XI клас	XII клас
За нови знания	18 часа	15 часа
За упражнения, преговор и обобщение	12 часа	11 часа
За проекти и собствени проучвания	6 часа	5 часа

Текущи оценки за учебен срок	XI клас	XII клас
Устни изпитвания и участие в работа в клас (практически задачи, групови дискусии)	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Домашни работи и проекти	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка

Допълнителни уточнения за модула „Езикът чрез литературата“:

Обучението в модула „Езикът чрез литературата“ предполага запознаване с **автентични художествени произведения (или откъси от тях)**, които задават рамка за тълкуване на обсъжданите проблеми и осигуряват основата за информирани дискусии по предложените теми. Препоръчва се да се следва разпределението на тематичните области по класове и да се работи с авторите и произведенията, посочени в колона *Нови знания*. **Предложените по темите автори и произведения са в някои случаи повече от един/едно, за да се даде възможност за избор.** Допустимо е използването на откъси от различни произведения по една и съща тема с цел да се направи съпоставка и да се открият смисловите, идейните и стилистичните различия между тях в контекста на тяхното създаване и с оглед на съвременното им възприемане.

Една урочна единица следва да бъде с продължителност два учебни часа – последователни или слети в блок. Препоръчва се използването на интерактивни методи на преподаване, както и насърчаването на проектната работа и на самостоятелните проучвания на учениците по темите според интересите им.

При четенето на отделните текстове учениците се насърчават да:

- събират самостоятелно информация за историческия и културния контекст, както и за автора на творбата. Тази дейност предполага самостоятелна работа и работа в екип с електронни бази данни и библиотечни фондове;
- откриват в изучавания текст особеностите на съответната епоха и на породилата ги социокултурна среда. Тази дейност ангажира връзки с модула „Култура и межкултурно общуване“ от профилираната подготовка по чужд език;
- дискутират смисъла и възприемането на произведенията на литературната класика през очите на съвременния млад читател;
- правят паралели между текстове от различни автори, школи, направления и епохи, на базата на тяхното третиране на тематичната област, към която тези текстове принадлежат;
- използват тематичните области като интерпретативна рамка за откриване на подтемите и идеите на разглеждания текст. Тази дейност ангажира интерпретативни умения, развивани в цялостния курс на обучение;
- дебатира върху разпознатите основни теми и изразяват и аргументират лично мнение върху тях в писмен и устен вид. Тази дейност предполага връзки с модулите „Писмено общуване“ и „Устно общуване“. Възможни конкретни форми – дискусия, работни групи, презентация, писмен проект, писмен коментар върху цитат, есе, интерпретативно съчинение, писмен отговор на литературен въпрос, както и симулационни игри, театрални постановки, използване на мултимедия;
- проследяват разгъването на сюжета и структурирането на текста. Тази дейност включва умения за резюмиране на съдържанието и сегментиране на неговото хронологично представяне. Ангажират се аналитични и структуриращи умения, развивани в целия курс на обучение;
- коментират героите на творбата и техните позиции, като изразяват собствено виждане върху тях. Тази дейност включва връзки с модулите „Писмено общуване“ и „Устно общуване“. Възможни конкретни форми – дискусия, работни групи, презентация, писмен проект, симулационни игри, театрални постановки, използване на мултимедия;
- анализират текстовете на формално ниво, като обръщат внимание на стиловите средства и езика като градивен материал и среда на литературното произведение;
- превеждат самостоятелно и обсъждат преводи на откъси от съвременни прозаични художествени текстове.

КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	ДЕЙНОСТИ И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в

	предвидими и познати ситуации; използване на помощни материали и техника.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	обогаляване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература .
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика, природни науки .
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по английски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии .
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации; <ul style="list-style-type: none"> • самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; • представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси; • работа по проекти и презентации; • дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици, и т.н.); • извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на английски език, или свързани с културния контекст на англоговорящите страни, изложби, уроци изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.); • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио-и мултимедийни материали; печатни материали

	<p>(разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.);</p> <ul style="list-style-type: none"> • електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси), връзка с всички учебни предмети.
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети.
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети.
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на страните на изучавания език, и за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство.
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебния предмет физическо възпитание и спорт.

**УЧЕБНА ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК
ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В2**

МОДУЛ „КУЛТУРА И МЕЖДУКУЛТУРНО ОБЩУВАНЕ“

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по английски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Езикът чрез литературата“ и „Култура и межкултурно общуване“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“, „Писмено общуване“ и „Езикът чрез литературата“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложен в програмата на съответния модул. В модул „Култура и межкултурно общуване“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по английски език за модул „Култура и межкултурно общуване“ за ученици от XI и XII клас, които след интензивно или разширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В2 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Програмата следва спираловидния принцип на повторимост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящ се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по английски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и за самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати по компетентности	Нови знания
1. Институции, законност и ежедневни практики	Когнитивна (познавателна) <ul style="list-style-type: none"> да разбира в подробности текстове от различни източници, свързани със съвременността и модерните културни процеси в англоезичния свят; да сравнява културни събития, забележителности и тенденции от България и англоезичния свят; да познава популярните стереотипи за социокултурата на англоезичните култури; да намира, обработва и обобщава информация по дадена тема, свързана с определени културни събития, забележителности и тенденции в англоезичния свят; да осмисля различията в начина на възприемане на света и в езиковия изказ на български и английски; в контекст на многоезичие да прави културни паралели между езиците и културите, които познава. 	
1.1. Правова система и обичаи		<ul style="list-style-type: none"> обичайно право, видове адвокати, видове съдии и съдебни институции;
1.2. Политическа организация, институции и власт		<ul style="list-style-type: none"> конституция; партии; избирателна система; институцията на кралската власт, омбудсман и др. Видове местна власт. Двухкамерната система на управление. Парламентарно устройство: Конгрес – Сенат (горна камара) и Камара на представителите (долна камара), Парламент – Камара на лордовете и Камара на общините;
1.3. Културни практики на идентичност		<ul style="list-style-type: none"> пиенето на чай; наблюдение на птици; конни надбягвания; клубове; дневни центрове за интеграция и др.; диетичната кока-кола и моловете; колежански спорт и „футболните майки“; модели на бунтарство, неконформизъм и заявена индивидуалност; начини на изразяване на принадлежност в ежедневието.
2. Културни скриптове		
2.1. Важни етапи в човешкия живот и техните проекции в ежедневието		<ul style="list-style-type: none"> раждане; избор на училище и завършване на средно образование; сватба и алтернативни модели на съжителство; майчинство и модели на отглеждане на

2.2. Организация на ежедневието	<p>Поведенческа</p> <ul style="list-style-type: none"> • да се ориентира и реагира адекватно в ежедневни ситуации в англоезична културна среда; • да изразява и аргументира в писмена и устна форма лична позиция в ситуации, свързани с културни събития, забележителности и тенденции от англоезичния свят; • да пренася опита си от родната култура и да го използва за придобиване на нов в англоезична културна среда; • да прилага нормите на речевия и поведенческия етикет и да използва подходящи регистри на общуване в съответствие с културния и ситуативния контекст; 	<p>деца; погребение и др.;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ученически и студентски живот; братства; еманципиране на индивида от семейството и самостоятелност; съседите; общност; грижа за възрастните; роднински връзки; правно решаване на междусъседски спорове; условия на труд; учителската професия и др.; • социални услуги – националната здравна система, жилищно настаняване, дневни центрове, доброволни социални дейности; • образование – видове училища; изпити; • популярни модели за прекарване на свободното време (посещение на клубове, библиотеки и четене, гости с преспиване, дни за игра, публични четения и представяния на книги и др.); • най-типични жестове и мимики; кодът на облеклото; • храненето като ежедневна практика (посещения на ресторанти през седмицата, ритуалът на семейния пикник, митът за кутията за обяд и др.).
2.3. Модели на невербална комуникация	<ul style="list-style-type: none"> • да разбира невербалното съдържание на посланието (жестове, мимика, поведение) на носителите на англоезични култури; • да установява и поддържа контакти с хора, които принадлежат към англоезичните култури и езикови общности; • да преодолява в межкултурното общуване популярните стереотипи за англоезичните култури; • да представя резултатите от самостоятелни проучвания за културни събития, забележителности и тенденции по зададена тема, свързана с културното многообразие на англоезичния свят; 	<ul style="list-style-type: none"> • градът като културно явление; културна маркираност на географията на града (гетото, ситито, даунтаун, „пош” и културни места); • понятието за и отношението към различните етноси; • ролята на историческото развитие за изграждането на етническа толерантност; • понятието за равенство и видове дискриминация; • национален характер/манталитет: колективизъм, патриотизъм, религиозност, справедливост и други основни ценности.
3. Космополитност, раса и етничност – история и съвременност		
3.1. Градът като емблема на космополитността		
3.2. Етносна и расова толерантност		
3.3. Развитие на космополитността във времето		
4. Авангардно изкуство и поп-култура. Съвременни		

културни митове и икони	<ul style="list-style-type: none"> да прилага знанията си за различни сфери на културния и обществения живот, като се съобразява с конкретната ситуация. 	
4.1. Бележити средища на изкуството		
4.2. Видове медии. Ролята на жълтата преса. Интернет	<p>Ценностна</p> <ul style="list-style-type: none"> да познава и се съобразява с ценностната система, заложена в англоезичните култури; да разпознава и осмисля артефакти и културни символи от културите на англоезичните страни; да дава оценка и аргументира мнението си за информация от различни медийни източници, както и за произведения на изкуството от англоезичните култури; да сравнява собствената си оценка с тази на други участници в общуването за факти, събития и процеси от родната и англоезичните култури; да разбира етичната и моралната нагласа на другия в межкултурна среда; да проявява толерантност и емоционална съпричастност към англоезичните култури, без да омаловажава собствената си. 	<ul style="list-style-type: none"> Кралският театър, Тейт, Британският музей и Националната художествена галерия; Бродуей, Холивуд, Метрополитън, Музеят на модерното изкуство (Чикаго); читателски клубове и репертоарни/аматьорски театри; вестниците като институция („Таймс”, „Гардиан”, „Обзървър”, „Индипендънт”, „Ню Йорк таймс”, „Уошингтън пост”, „Чикаго трибюн”, „Ю Ес Ей тъдей” и др.); таблоидите и социалните слоеве („Сън”, „Дейли мейл”, „Дейли мирър”, „Нешънъл инкуайърър”, „Ню Йорк пост”, „Стар мегазин”); справочна информация в интернет (електронни библиотеки, виртуални музеи и изложби, учебни сайтове); общуване в интернет; социални мрежи; популярни (телевизионни) филми/филмови сериали.
4.3. Кино и сценични изкуства		
5. Межкултурна комуникация – основни принципи и проблеми		
5.1. Културни стереотипи и толерантност		
5.2. Мултикултуралност и комуникативни кодове. Глобализация и транснационалност	<p>Стратегическа</p> <ul style="list-style-type: none"> да използва набор от стратегии за успешно поддържане на контакти с хора от други култури (предимно англоезични); да решава проблеми на комуникацията, които възникват поради липса на умения у 	<ul style="list-style-type: none"> отражение на стереотипите в езика. Културно-специфични метафори и модели на образност. Идиоми и поговорки (идиоми, свързани с различни културни общности – холандската и шотландската култури като източник на мотивирани идиоми, индианската култура като източник на мотивирани идиоми); глобализация и културна специфичност; дигитализиране и унифициране на моделите на общуване; виртуални културни граници (различното съдържание

	събеседниците за установяване и поддържане на межкултурно общуване.	зад идентични знаци).
--	---	-----------------------

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Годишен брой часове за изучаване на модула в XI клас – 36 часа

Годишен брой часове за изучаване на модула в XII клас – 31 часа

Препоръчително разпределение на учебните часове за учебна година	XI клас	XII клас
За нови знания	18 часа	15 часа
За упражнения, преговор и обобщение	11 часа	10 часа
За проекти и собствени проучвания	7 часа	6 часа

Текущи оценки за учебен срок	XI клас	XII клас
Устни изпитвания и участие в работа в клас (практически задачи, групови дискусии)	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Домашни работи и проекти	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка

Допълнителни уточнения за модула „Култура и межкултурно общуване“:

Обучението в модула „Култура и межкултурно общуване“ предполага запознаване с определени метатекстове (теоретико-критични или теоретико-аналитични текстове), които задават рамка за тълкуване на обсъжданите събития, явления и факти и осигуряват основата за информирани дискусии. В тази насока се препоръчва преподавателите да се запознаят задълбочено и в пълната им цялост със следните текстове и да решат каква част от тях ще поднесат на учениците под формата на нови знания при фронталната форма на обучение:

- Samovar, Lary, Porter, Richard and McDaniel, Edwin (2011) *Intercultural Communication: A Reader*. Wadsworth Publishing.
- Lustig, Myron and Jolene Koester (2009) *Intercultural Competence: Interpersonal Communication Across Cultures*. Pearson.
- Carbaugh, Donal (2005) *Cultures in Conversation*. Routledge.
- Oakland, John (2011) *British Civilization: An Introduction*. Routledge.
- Fox, Kate (2005) *Watching the English: The Hidden Rules of English Behaviour*. Hodder & Stoughton.

- Crowther, Jonathan (2005) *Oxford Guide to British and American Culture: For Learners of English*. Oxford University Press.

Всички текстове, подбрани за модула „Езикът чрез литературата”, организирани по тематични области, могат да се използват в часовете за модула „Култура и межкултурно общуване” при спазване на тематично единство и съответствие.

Препоръчва се използването на оригинални брошури и гидове от/за музеи и галерии.

Препоръчително е да се използват и оригинални статии и други материали от описаните медии (по избор).

Макар преподавателите да имат свободата да решат какви артефакти и текстове ще включат в преподаването, се препоръчват следните материали:

Книги

- Bennun, David (2006) *British as a Second Language*. Ebury Press.
- Clarke, Stephen (2011) *1000 years of annoying the French*. Black Swan.
- Crystal, Ben and Adam Russ (2010) *Sorry, I'm British!: An Insider's Guide to Britain from A to Z*. Oneworld Publications.
- Faul, Stephanie (2008) *The Xenophobe's Guide to the Americans (Xenophobe's Guides)*. Oval books.
- Johnston, Dileri (2000) *Speak American: A Survival Guide to the Language and Culture of the U.S.A*. Random House.
- Miall, Antony and David Milsted (2008) *The Xenophobe's Guide to the English (Xenophobe's Guides)*. Oval books.
- Wanning, Esther (2009) *United States of America (Culture Shock!): A Survival Guide to Customs and Etiquette*. Marshall Cavendish.
- Walmsley, Jane (2003) *Brit-think, Ameri-think: A Transatlantic Survival Guide*. Penguin books.

КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	ДЕЙНОСТИ И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации; използване на помощни материали и техника.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	обогаляване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература .
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика, природни науки .
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по английски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни

	ТЕХНОЛОГИИ.
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	<p>натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации; <ul style="list-style-type: none"> • самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; • представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси; • работа по проекти и презентации; • дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици, и т.н.); • извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на английски език, или свързани с културния контекст на англоговорящите страни, изложби, уроци изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.). • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио-и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.); • електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси), връзка с всички учебни предмети.
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	<p>участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети.</p>
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	<p>работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети.</p>
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	<p>дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на страните на изучавания език, и за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство.</p>
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	<p>дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебния предмет физическо възпитание и спорт.</p>

